

C. de Baat,
hoofdredacteur

Nederlandse Vereniging van Tandartsen 100 jaar

In dit novembern timer van de honderdenlfde jaargang van ons Tijdschrift is een minithemanummer naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de *Nederlandse Vereniging van Tandartsen* (NVT) opgenomen. Om dit heuglijke feit op grootse wijze te vieren, heeft het bestuur van de NVT al enkele jaren geleden een lustrumcommissie aangesteld. Naast de organisatie van een lustrumcongres is een van de onderdelen van de viering het schrijven van een gedenkboek geworden. Tijdens het jubileumcongres op 5 november jongstleden is dit gedenkboek door de samensteller ervan, dr. J.F.A. la Rivière, die tevens secretaris van de lustrumcommissie was, aangeboden aan de voorzitter van de NVT, collega D. Bittermann. In het honderdjarig bestaan van de NVT is er steeds, zo blijkt uit de archieven en ook uit de ervaringen in de afgelopen jaren, een nauwe band geweest met het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* (NTvT). Als gastredacteur beschrijft la Rivière in het vervolg van deze redactionele kolom, zijn eigen boek citerend, de geschiedenis van de samenwerking tussen NVT en NTvT. Tevens wordt in de

rubriek 'Boekbesprekingen' aandacht besteed aan het gedenkboek van La Rivière. In het minithema 'Controversen in de tandheelkunde' zijn vijf artikelen opgenomen die zijn geschreven naar aanleiding van de tijdens het jubileumcongres gehouden lezingen. Op deze plaats wil ik de gastredacteur van dit minithema, prof. dr. W. Kalk, danken voor zijn inzet en inspanningen. Op diplomatieke wijze heeft hij deskundig redigerend de verschillende bijdragen langs de klippen van controversen en deadlines weten samen te brengen tot dit 'controversiële' themanummer. Ook uiteraard een woord van dank aan alle auteurs die, voorafgaand aan het jubileumcongres, hun deskundigheid al in een sprekende en informatieve publicatie hebben verwoord.

Namens de Redactie, de Directie en de Raad van Commissarissen van het NTvT feliciteer ik de NVT van harte met haar centennium en spreek ik de wens uit dat deze Vereniging in de komende honderd jaar mag groeien en bloeien, waar mogelijk in een goede samenwerking met het NTvT. De doelstelling van de NVT, het bevorderen van de tandheelkundige wetenschap, is dit meer dan waard. Proficiat aan voorzitter Bittermann, zijn medebestuurders en alle leden van de NVT.

J.F.A. la Rivière,
secretaris NVT-
lustrumcommissie

Honderd jaar hechte samenwerking

Het *Tijdschrift voor Tandheelkunde* is in 1894 gestart door de een jaar eerder opgerichte Nederlandsche Tandmeesters-Vereeniging en is de voorloper van het huidige *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde*. Dit tijdschrift werd vanaf 1903 onafhankelijk van de Tandmeesters-Vereeniging uitgegeven door een gezelschap van twaalf beroepsgenoten onder leiding van H.B. de Jonge Cohen, in de functie van Secretaris-Gérant. Tegenwoordig zouden wij die functie omschrijven als secretaris-directeur.

Toen de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen, sinds 1955 de Nederlandse Vereniging van Tandartsen, op 1 juli 1904 werd opgericht bestond het Tijdschrift ruim 10 jaar. In 1908 werd voor het eerst een verslag van een vergadering van de Vereeniging in dit tijdschrift gepubliceerd. Het betrof de vergadering van 13 en 14 juli 1907 te Utrecht. Daarna volgden er met regelmaat publicaties van verslagen van wetenschappelijke bijeenkomsten van de Vereeniging en toespraken die bij speciale gelegenheden werden gehouden, bijvoorbeeld bij lustra.

In 1910 werd de Tandmeesters-Vereeniging opgeheven. Er resteerden twee wetenschappelijke verenigingen die ook de maatschappelijke belangen van hun leden behartigden. Dat waren het in 1880 opgerichte Nederlandsch Tandheelkundig Genootschap en de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen. In 1914 werd de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde opgericht. Genootschap en Vereeniging verklaarden de maatschappelijke belangenbehartiging aan de Maatschappij over te laten, mits deze zich niet zou begeven op het gebied van de wetenschap.

Op 23 juni 1917 werd een overeenkomst gesloten tussen het Genootschap, de Vereeniging en de Maatschappij enerzijds en het gezelschap dat het *Tijdschrift voor Tandheelkunde* uitgaf anderzijds. Deze overeenkomst hield in dat vanaf 1 januari 1918 het Tijdschrift zou worden uitgegeven door de drie tandheelkundige verenigingen voor gezamenlijk en gelijkelijk risico. De betrokken vergadering duurde slechts 14 minuten en Ch.F.L. Nord, secretaris van de Vereeniging, formuleerde het in zijn jaarverslag over 1917 als volgt: "Deze vergadering zal in de annalen der historie van onze Vereeniging alleen al daardoor bekend blijven, dat zy het record sloeg wat betreft den korten duur van al hare 35 voorgangers en dat wel met sprekende cyfers, hetgeen men van niet veel vergaderingen van Hollanders zal kunnen zeggen."

Op 20 september 1950 werd het Tijdschrift ondergebracht in een zelfstandige stichting met de naam Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde (NTvT). Op 27 maart 1996 is deze structuur drastisch gewijzigd. De oorspronkelijke stichting is de Stichting Bevordering Tandheelkundige Kennis geworden, die een BV voor het uitgeven van het Tijdschrift heeft opgericht.

Dat er een goede verstandhouding was blijkt onder andere uit een redactioneel verslag in het Tijdschrift ter gelegenheid van het vierde lustrum van de Vereeniging in 1924 waarin de volgende passage voorkomt: "De jubileerende Vereeniging heeft gedurende haar twintigjarige levensloop veel gedaan voor de Nederlandsche tandheelkunde en het voornaamste bewijs daarvan, vindt men neergelegd in de laatste twintig jaargangen van dit tijdschrift. Wij hopen dat zij hare geschiedenis op deze wijze moge vervolgen."

Er is nog steeds een hechte samenwerking tussen de

Nederlandse Vereniging van Tandartsen (NVT) en het *Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde* (NTvT). Dit blijkt uit het feit dat samenvattingen van lezingen die zijn gehouden op congressen van de NVT tot voor kort in het NTvT werden gepubliceerd en uit het feit dat sinds 1986 de NTvT-jaarprijs voor de beste publicatie in het voorafgaande jaar tijdens de voorjaarsvergadering van

de NVT wordt uitgereikt. Bovendien werd ruimhartig toestemming gegeven integrale teksten uit het tijdschrift in het gedenkboek ter gelegenheid van het eeuwfeest van de Vereniging op te nemen. Dit stemt tot grote dankbaarheid en getuigt van wederzijds respect. Moge het Tijdschrift en de Vereniging in goede harmonie gezamenlijk groeien en bloeien.